

Ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta ning vallavalitsuse seisukohad nende.

1. Kaitseministeerium

Riigikaitse ehitise ümbruses või seda mõjutada võivate ehitiste ehitamisele on kehtestatud piirangud ehitusseadustiku §-s 120. Sama paragrahvi lõike 4 alusel on kaitseminister kehtestanud 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/128062015014>), mille § 3 lõige 4 sätestab, et riigikaitse ehitiste piiranguvöönd ja piiranguvööndi ulatus täpsustatakse üldplaneeringus või määratakse üldplaneeringus. Samuti on planeerimisseaduse §-s 75, et üldplaneeringuga määratakse riigikaitsele otstarbega maa-alad ja täpsustatakse maakonnaplaneeringus määratud riigikaitsele otstarbega maa-alade piirid.

1. Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade riigikaitse ehitiste alapeatükki (lk 11 ja 12) palume lisada riigikaitse ehitiste loetelu koos ehitistele määratud piiranguvööndi ulatusega:

- **Männiku harjutusväli** koos perspektiivse laiendusega. Männiku harjutusvälja piiranguvöönd on külades kuni 2000 m kinnisasja välispiirist ja linnades, alevites, alevikes kuni 300 m kinnisasja välispiirist.
- **Kaitseliidu Männiku lasketiir**, mille piiranguvöönd on külades kuni 2000 m kinnisasja välispiirist ja linnades, alevites, alevikes kuni 300 m kinnisasja välispiirist.
- **Männiku linnak**, mille piiranguvöönd on külades kuni 2000 m kinnisasja välispiirist ja linnades, alevites, alevikes kuni 300 m kinnisasja välispiirist.

2. Üldplaneeringu koostamisel palume lähtuda põhimõttest, et lasketiiru ja harjutusvälja piiranguvööndisse ei ole võimaliku müra leviku tõttu soovitatav rajada uusi müratundlikke ehitisi (nt elamuid, puhkeotstarbelisi hooneid jms) või määrata müratundlike ehitiste rajamist soodustavat maakasutuse juhtotstarvet. Palume tingimusega arvestada ning sõnastada see ka planeeringu seletuskirja.

3. Riigikaitse ehitiste üldised tingimused. Riigikaitse ehitise piiranguvööndisse kavandatavad ehitised ning kogu valda kavandatavad kõrged ehitised, tuulikud ja tuulepargid võivad mõjutada riigikaitse ehitise töövõimet. Avalduda võiva negatiivse mõju ärahoidmiseks on oluline üldplaneeringus kajastada riigikaitse ehitise piiranguvööndit iga objekti kohta eraldi planeeringu seletuskirjas ja kaardil ning lisada seletuskirja, et Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõik riigikaitse ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ning projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Juhindudes seadustest tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada ka kõigi kõrgete ehitiste, tuulikute ja tuuleparkide planeeringud, projektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Seejuures on koostööd Kaitseministeeriumiga soovitatav alustada võimalikult varases etapis.

4. Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaalasid riigikaitsele väljaõppe korraldamiseks. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. Palume valla üldplaneeringus käsitleda ka metsa kasutamist riigikaitsele väljaõppe korraldamiseks.

Arvestades eeltoodud palume riigikaitse ehitisi, nende piiranguvõõndeid ja riigikaitse ehitiste üldtingimusi käsitleda nii üldplaneeringu seletuskirjas kui ka asjakohasel juhul planeeringukaardil. Kaitseministeerium on Teie soovi korral valmis edastama riigikaitse ehitiste kaardikihid. Samuti oleme valmis Teiega kohtuma, et riigikaitse ehitiste tingimusi selgitada.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame ettepanekutega üldplaneeringu koostamisel ja viime täiendused lähteseisukohtadesse. Lisame kirja lähteseisukohtade juurde lisadokumendina.

2. Keskkonnaamet

Materjalides on eksitavalt viidatud Tammiku looduskaitsealale, mida praeguseks ei ole enam olemas. Endine Tammiku looduskaitseala on Nabala-Tuhala looduskaitsealal olev Tammiku sihtkaitsevöönd. Keskkonnaamet palub parandada väljatoodud ebakorrektsus. Muus osas ei oma Keskkonnaamet ettepanekuid esitatud materjalide osas.

Vallavalitsuse seisukoht: Parandada lähteseisukohti.

3. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Palume arvestada ka Rail Balticu maakonnaplaneeringus ette nähtud eritasandiliste ristumiste asukohtadega (sillad, kergliikluslähikäigud ja ökoduktid). P 7.1. Mürakaart ja õhusaaste modelleerimine –müramodelleerimisel arvestada Rail Balticu raudtee muldkeha ja raudteega ristuvate eritasandiliste ristete kõrgustest ja sealt lähtuvate häiringutega. P 8. Kaasamiskava – palume Saku valla üldplaneeringu koostamisse kaasata ka Rail Balticu elluviimisega tegelevad ettevõtted Rail Baltic Estonia OÜ ja RB Rail AS. Lisaks soovime kaasata ka SA Harju Ettevõtlus-ja Arenduskeskus.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame, täiendamine lähteseisukohtade p 7.1. ja täiendame kaasamiskava.

4. Keskkonnaministeerium

Keskkonnaministeeriumi hinnangul on piisav, kui kõnealuse üldplaneeringu koostamisel lähtutakse kaasamisel ja koostöö tegemisel põhimõttest, et kui meie haldusala ametiasutusel on pädevus esitada ettepanekuid ja kooskõlastusi, siis ei ole vajalik pöörduda sama küsimusega Keskkonnaministeeriumi poole ega seisukohti dubleerida.

Vallavalitsuse seisukoht: Keskkonnaministeeriumi seisukoht teadmiseks võetud

5. Lennuamet

Peale Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse dokumentidega tutvumist ei ole Lennuametil üldplaneeringu ega KSH programmi osas omapoolseid täiendavaid ettepanekuid.

Vallavalitsuse seisukoht: Teadmiseks võetud.

6. Maanteeamet

Maanteeameti seisukohti ei ole ettepanekuteks esitatud dokumentidesse sõnasõnalt sisse viidud, kuid on kajastatud, et üldplaneeringus taristu kavandmises arvestatakse Maanteeameti 02.11.17 kirjaga ning Maanteeameti poolt tellitud Harju, Kohila, Rapla liikumisviiside uuringu aruandega. Maanteeamet jääb 02.11.17 kirjas väljendatud seisukohtade juurde ning palub need planeeringulahenduse koostamisel aluseks võtta.

Muu hulgas juhime tähelepanu, et lähteseisukohtade projektis (*Tehniline taristu* alampeatükis) ei ole välja toodud, et Saku vald külgneb riigiteega nr 4 Tallinn-Pärnu-Ikla. Kuivõrd osa Saku valla territooriumist paikneb nimetatud riigitee kohta koostatud Harju maakonna teemaplaneeringuga „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 12,0-44,0" trassikoridori alal, juhime tähelepanu vajadusele kanda koostatavasse üldplaneeringusse nimetatud teemaplaneeringuga kavandatud riigitee asukoht (trassikoridor) koos maa- ja veealade üldiste kasutustingimustega (teemaplaneering on kehtestatud Harju maavanema 14.11.2014 korraldusega nr 1-1/2133-k).

KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõule esitab Maanteeamet järgnevad täpsustavad märkused:

- Eraldi välja tuua Männiku liivamaardla täieliku kaevandamise (vastavalt Keskkonnaametile esitatud taotlustele) korral materjali väljaveo teede asukohad, mõju olemasolevale teedevõrgule ja liiklusohutusele, samuti ka loomade rändeteedele.

- Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade projektis on viidatud kehtetule välisõhu müra normtasemeid kehtestavale sotsiaalministri määrusele. Palume müratundlike hoonete planeerimisel üldplaneeringu koosseisus välja töötada tingimused vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Vallavalitsuse seisukoht: Võtame teadmiseks, arvestame märkusega ja korrigeerime lähteseisukohti ja keskkonnamõjus strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsust.

7. Muinsuskaitseamet

Muinsuskaitseamet juhhib tähelepanu, et planeeringu koostamisel on vajalik lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on nähtaval kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskiasutus Maa-ameti põhikaardiga (vt <http://register.muinas.ee>). Kinnismälestiste kaitsevöönd on vastavalt muinsuskaitseaduse § 25 järgi 50 m laiune ala mälestise väliskontuurist juhul kui ei ole määratud teisiti.

Muinsuskaitseamet juhhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneva võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajaloosündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele;

- potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad – nt stalinistlik elamute kvartal, tööstushooned, endised suvilapiirkonnad jne;

- väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus. Et määratleda linnaehitamise ja maakasutamise tingimused, soovime analüüsida väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks ajalooliselt või ehituslikult väärtuslike hoonete säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljööga krundi suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestuse struktuure ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on elamukvartalid, kus on alles enamus algupäraselt säilinud arhitektuuri, on jälgitav ajalooline tänavate ning teedevõrk;

- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh vanad hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;

- maastikupilt sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;

- väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine;

- ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida nii muinasaegseid (nt kultusekivi), kui hilisema tekkega tööstusekujunemise ja toimimisega seotud maastikke vms. Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust. Abimaterjalina on võimalik kasutada Muinsuskaitseameti poolt tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse, viimased on tellitavad Muinsuskaitseameti arhiivist Pikk tn 2.

Vallavalituse seisukoht: Arvestame ettepanekutega, lisame Muinsuskaitseameti kirja lähteseisukohtade juurde.

8. Põllumajandusamet

Saku valla territooriumil on maaparandussüsteemide registris kuivendusvõrku põllumaal 2839 ha ja metsamaal 5193 ha. Lisaks on vallas 126 km maaparandussüsteemide eesvoole, millest 27 km on riigi poolt korrashoitavad.

PMA Harju keskus on seisukohal, et planeeringus tuleks käsitleda maakasutus- ja ehituspõhimõtteid maaparandussüsteemi maa-alal lähtudes maaparandusseadusest (§ 47 lg 1 ja § 48 lg 1).

Koostatavate jooniste nimekirja lisada maaparandussüsteemi piirkondade joonised, mis selgitaksid üldplaneeringu lahendust asukohapõhiselt. Ajakohaseimat digitaalset kaardimaterjali maaparandussüsteemide paiknemise kohta saab PMA Harju keskusest.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame ettepanekutega üldplaneeringu koostamisel ja viime täiendused lähteseisukohtadesse.

9. Tehnilise Järelevalve Amet

Raudteeohutuse seisukohalt palume võimalusel üldplaneeringu seletuskirjas mainida (eelkõige teadmiseks ja arvestamiseks kitsendusena detailplaneeringu koostajale või asjakohasel juhul projekteerijale), et raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolne külg tuleb piirata aia või läbimatu taimestikuga laste (elamupiirkonnas ka loomade) ootamatu raudteemaale sattumise vältimiseks. Samuti peaks olema võimalikult varajases planeeringustaadiumis olema teave, et võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, kuivõrd see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele.

Palume ka edaspidi TJA-d informeerida Saku valla üldplaneeringu ja KSH menetluse käigust.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

10. Terviseamet

Amet on tutvunud e-kirja teel esitatud Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtadega ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja KSH koostamisel arvestada:

Joogivee kvaliteet

Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena.

Lähtuvalt veeseaduse § 28 lg 1 on veehaarde sanitaarkaitseala joogivee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus veemaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist. Sellest tulenevalt tuleks vältida ehitiste planeerimist veehaarde sanitaarkaitsealadele.

Supluskohad

Täpsustada Saku valla supluskohadega seonduvat. Supluskohad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Nimetatud nõue kehtib nii ametlikele kui mitteametlikele supluskohadele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse § 5-le korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole enam supluskohat ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita.

Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskohta omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskoahas tagab supluskohta omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta.

Müra

Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemed on määratud sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” (edaspidi KeM määrus nr 71), mis jõustus 01.02.2017. Määrata Saku valla maa-alal üldplaneeringust lähtuvalt mürakategooriad.

Planeeringus arvestada olemasolevate ja planeeritavate maanteede ning raudteetrassi koridoridega, paigutades elamualad neist piisavalt kaugele, tagamaks KeM määruises nr 71 toodud normtasemetele vastavus. Arvestada ka kaitseväe harjutusväljade ja lasketiirude võimalike negatiivsete mõjudega.

Müra- ja saastetundlikud objektid

Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse. Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning sellega, et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.

Hinnata uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) vajadust Saku vallas ning seda, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

Elamute ja ühiskasutusega hoonetes ei tohi müratasemed ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määruises nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” kehtestatud normtasemeid. Vastavalt vajadusele tuleb kasutada müravastaseid meetmeid lähtudes muuhulgas EVS 842:2003 „Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest.“.

Tootmistegevuse negatiivsed mõjud

Tootmistegevusega võib kaasneda müra, vibratsioon ja õhusaaste. Enamasti on tekkivat müra keeruline hinnata. Müra muutlik iseloom võib müraallika lähipiirkonnas elavatele inimestele põhjustada häiringuid ka siis, kui tööstusmüra vastab KeM määrus nr 71 toodud normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist. Elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks müra leevendava efekti tagamiseks olema vähemalt 30-50 meetri laiune.

Radoon

Elamutes ning ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Aladel, kus on teada, et radoonisisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m³) tuleb elamute, olme- ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimisel eelnevalt teha detailsemad radoonialased uuringud. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud. Seega võib madala radooniriskiga piirkonnas esineda kõrge radoonitasemega alasid. Seetõttu tuleks enne hoone ehitamist planeeritaval maa-alal teostada radooni tasemete mõõtmised. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2009 „Radooniohutu hoone projekteerimine“). Sellega välditakse majade siseõhu rikastumist radooniga üle lubatud piiri (200 Bq/m³).

Valgusreostus

Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Kaitsevööndid

Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, raudteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte. Tähelepanu tuleb pöörata ka võimalikele perspektiivsetele teedele ning nende kaitsevöönditele.

Vallavalitsuse seisukoht: Terviseameti kiri lisatakse lähteseisukohtade juurde ning arvestatakse üldplaneeringu koostamisel

11. AS Eesti Raudtee

Juhime tähelepanu, et hetkel ei oma AS Eesti Raudtee Saku valla territooriumil raudteetaristut, kuid koostatava Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt on perspektiivse Tallinna ümbersõiduraudtee põhimõtteline trassikoridor kavandatud läbi Saku valla territooriumi. Tallinna ümbersõiduraudtee eesmärk on Tallinna kesklinna läbivate kaubavoogude väljaviimine Kopli kaubajaamast.

Vallavalitsuse seisukoht: Teadmiseks võetud, Tallinna ümbersõiduraudtee kavandamine on kajastatud lähteseisukohtades lk 11

12. Edelaraudtee Infrastruktuuri AS

Edelaraudtee Infrastruktuuri AS teeb ettepaneku Saku valla üldplaneeringu koostamisel näha ette Saku alevis asuvas Tallinn-Lelle raudtee reisirongide peatuskoha piirkonnas olemasolevale rööbasteele paralleelne rööbaste ulatuses, mis võimaldab erisuunal liikuvate reisirongide möödumist.

Reisirongidele möödaskõlblikkuse loomine Sakus suurendaks oluliselt reisirongiliikluse paindlikkust piirkonnas- st Saku peatuskohast saaks Saku jaam.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame üldplaneeringu koostamisel.

13. Tallinna Keskkonnaamet

Tallinna Keskkonnaamet ei soovi esitada ettepanekuid Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse täiendamiseks. Palume üldplaneeringu koostamisel arvestada Tallinna linna Nõmme linnaosa, mis külgneb Saku vallaga, vastuvõetud üldplaneeringuga. Vastav informatsioon on nähtav Tallinna planeeringute registris: <https://tpr.tallinn.ee/GeneralPlanning/Details/YP000080>

Vallavalitsuse seisukoht: Teadmiseks võetud.

14. Kiili Vallavalitsus

Käesoleva kirjaga esitab Kiili Vallavalitsus omapoolsed ettepanekud Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade:

1. Planeerida Raku järve äärne ala (Kiili valla poolne) perspektiivis rekreatsiooni alana.
2. Planeerida Saku vallast Saustinõmme külast mööda Viljandi maanteed kergtee Luige alevikuni.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame üldplaneeringu koostamisel.

15. Maa-amet

Keskkonnaminister on oma 26.01.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/108 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada maakonnaplaneeringuid, üldplaneeringuid, detailplaneeringuid ja riigi või kohaliku

omavalitsuse eriplaneeringuid planeerimisseaduses sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

Palume planeeringus ja KSH koostamisel arvestada MaaPS §14 lõikes 2 sätestatuga, mille kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade projektipeatükis *1. Planeeritava ala lühiülevaade* on kirjeldatud (tsiteerin): „Saku valla põhjaosas asub üleriigilise tähtsusega Tallinn-Saku liivamaardla.“ Täpsustame, et Saku valla põhjaosas asuva liivamaardla korrektne nimetus on Tallinna-Saku liivamaardla ning alates 01.01.2017 kehtima hakanud maapõueseaduse alusel ei jaotata maardlaid enam kohaliku ja üleriigilise tähtsusega maardlateks.

Huvitatud isikuna tuleb käsitleda ka riiki võrdselt kõigi teiste maaomanikega ning ühegi teise maaomaniku huve ei tohi ilma põhjendatud ja kaalutletud vajaduseta eelistada riigi huvidele, kaasa arvatud näiteks ka põhiliste tehnovõrkude trasside ja tehnorajatiste asukohtade määramisel. Juhime siinkohal tähelepanu, et viimane kehtib ka seni veel reformimata maade suhtes, mis maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõike 2 tähenduses on samuti riigi omandis. Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 alusel on MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks planeerimisseaduse tähenduses Keskkonnaministeerium või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isik. Keskkonnaministeerium on 26.01.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/108 volitanud Maa-ametit kooskõlastama üldplaneeringuid planeerimisseaduses sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub MaaRS § 31 lõike 2 tähenduses jätkuvalt riigi omandis oleval maal.

Iga konkreetse maa-ala planeerimisel tuleb kaaluda majanduslikke, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi, liiklustehnilisi, looduslikke, õiguslikke jms aspekte ja tegureid ning neid käsitleda tasakaalustatud alustel. Sealjuures peab kohalik omavalitsus lähtuma lähipiirkonna planeerimisvajadustest laiemalt, planeerides just pigem suurema maa-ala, kui konkreetse ülesande lahendamiseks vajalik. Eriti puudutab see detailplaneeringu kohustusega alade määramist ning maa-aladele eesmärgistatud kasutusotstarbe leidmist, mis oleks vajalik ja kasulik lähtudes nii valla kui ka riigi huvidest. Maa-amet riigivara valitsema volitatud asutusena ei pea võimalikuks aktsepteerida riigivarana registreeritud maaüksuste ümberplaneerimist vähemväärtusliku sihtotstarbega maa-aladeks.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ja soovime Maa-ameti kaasata menetlusse juba eskiislahenduse väljatöötamisel. Palume edastada üldplaneeringuennestust Maa-ametile kooskõlastamiseks. Maa-amet aktsepteerib planeeringutoimikute ja juurde kuuluvate menetlusdokumentide edastamist ka digitaalselt aadressile maaamet@maaamet.ee. Kui planeeringumaterjalid on saadaval interneti kaudu, siis ei pea dokumentide faile esitama ja piisab kaaskirjas märgitud dokumentide veebi-või serveriaadressist.

Vallavalitsuse seisukoht: Parandame lähteseisukohti maardla nimetuse osas. Arvestame üldplaneeringu koostamisel ja kooskõlastamisel. Maa-ameti kiri lisatakse lähteseisukohtade juurde.

16. Maaeluministeerium

Teavitame Teid, et Maaeluministeeriumis on töös väärtusliku põllumajandusmaa kaitset

käsitleva seaduse eelnõu välja töötamine. Eelnõu, mis on nähtav eelnõude infosüsteemis EIS aadressil <http://eelvoud.valitsus.ee/main#edsgG7Zt> (toimik nr 16-0960), on käesoleval etapil Justiitsministeeriumis kooskõlastamisel, jõuab eeldatavasti Riigikogu menetlusse käesoleva aasta sügisel. Eelnõus käsitletud põhimõtete kohaselt loetakse riikliku tähtsusega väärtuslikuks põllumajandusmaaks põllumajandusmaa (maatulundusmaa sihtotstarbega haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvik) massiivi, mille suurus on kaks hektarit või rohkem ning mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Selles maakonnas, mille põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on riigi keskmisest boniteedist madalam, on väärtuslik see põllumajandusmaa massiiv, mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem selle maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Esialgsete arvestuste kohaselt on riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 41 hindepunkti ning Harjumaal on vastav näitaja 39 hindepunkti. Vastavuses kirjeldatud põhimõttega on Saku vallas riikliku tähtsusega väärtusliku põllumajandusmaa massiivid kahe hektari suurusel või suuremal põllumajandusmaa massiivid, mille kaalutud keskmine boniteet on 39 hindepunkti või enam.

Selleks, et tagada üldplaneeringu koostamisel väärtuslike põllumajandusmaade temaatika käsitlemisel õigeimad lahendused, palume teha järjepidevat koostööd lisaks Maaeluministeeriumile ka Põllumajandusametiga ning Põllumajandusuuringute Keskusega. Lisaks edastame järgmised märkused:

- vältimaks võimalikke eksimusi mõistete käsitlemisel, palume üldplaneeringu lähteseisukohtade punktis 6.1 asendada mõiste „väärtuslikud põllumaad“ mõistega „väärtuslikud põllumajandusmaad“;
- palume sõnastada samas punktis teemavaldkonnas „Maakasutuse kavandamise põhimõtted“ viimane rida järgmiselt: „- käsitleda maakasutus- ja ehituspõhimõtteid väärtuslikul põllumajandusmaal ja maaparandussüsteemide maa-alal“;
- teeme ettepaneku lisada üldplaneeringu koostamisel koostööd tegevate valitsusasutuste loetellu Maaeluministeerium ning kaasatavate isikute loetellu Põllumajandusuuringute Keskus ja Eesti Taimekasvatuse Instituut. Sama ettepanek puudutab ka KSH väljatöötamise kavatsuses toodud vastavat loetelu;
- palume KSH väljatöötamise kavatsuses lisada strateegiliste arengudokumentide loetellu Eesti regionaalarengu strateegia 2014–2020;
- palume lisada KSH väljatöötamise kavatsuse punktis 5 toodud loetellu, kus on käsitletud erilist tähelepanu nõudvaid spetsiifilisi teemasid, teema „võimalike väärtuslike põllumajandusmaade kaardistamine ja alade määratlemine, kus ehitustegevus on piiratud, arvestades väljakujunenud olukorraga ning menetluses olevate detailplaneeringutega“.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestame esitatud märkustega ja täiendame vastavalt üldplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsust. Arvestame üldplaneeringu koostamisel Maaeluministeeriumi kiri lisatakse lähteseisukohtade juurde.

17. Haridus- ja Teadusministeerium

Meilt järgmised tähelepanekud:

- Teeme ettepaneku lisada valla üldplaneeringusse järgmise põhimõtte: „Valla üldplaneeringus tuleks ühtse vaatenähtena läbi mõelda ja kajastada põhikoolide ja gümnaasiumide paiknemine ja huvihariduse/huvitegevuse pakkumine koos ühistranspordi teenuse pakkumisega“.
- Juhime tähelepanu, et valla arenguplaanides tuleks arvestada, et riikliku hariduspoliitika prioriteetideks on varajase haridustee katkestamise vähendamine, kaasava hariduse korralduse parendamine ning õpetajate ning haridusasutuste juhtide ameti atraktiivsuse suurendamine, mille üheks eeltingimuseks on väärikas palk.

Vallavalitsuse seisukoht: Esimene tähelepanek lisada lähteseisukohtade punkti 6.1. Teine tähelepanek on arengukava (s.h kooli arengukava) teema.

18. Rahandusministeerium

Tutvunud Saku valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse projektiga, märkin, et üldplaneeringu lähteseisukohad arvestavad 09.04.2018 kehtestatud „Harju maakonnaplaneeringuga 2030+“. Tulenevalt eeltoodust ei esita Rahandusministeerium hetkel üldplaneeringu lähteseisukohtade projektile täiendustettepanekuid.

Vallavalitsuse seisukoht: Teadmiseks võetud

19. MTÜ Kodukoht Kiisa

Kiisa-Kurtna-Roobuka piirkond - perspektiivikas, turvaline ja arenev asumiala mille tõmbekeskuseks on Kiisa alevik.

LÄBI ROHELISE METSA

1. Ühendada Roobuka küla Kiisa alevikuga - piir nende kahe asumi vahel olematu.
2. Säilitada Kurtna kuvand kui kortermajade piirkond ehk noorperedele hüppelaud enne maja soetamist.
3. Säilitada ning kujundada Kiisa/Roobuka piirkond eramute piirkonnaks.
4. Kiisa alevik kui tõmbekeskus Kiisa/Kurtna/Roobuka piirkonnas
5. Uusarendused(ridaelamuid) - Kiisale, Roobukale
6. Kiisa ja Roobuka suvilapiirkondade muutmine elamupiirkonnaks. (Ettekirjutused räämas hoonete omanikele.)
7. Uus sotsiaalse otstarbega kortermaja Kurtnasse või Kiisale - noored õpetajad, vanurid.
8. Kiisa eakatekodu, vaipmaja - pesumaja, tegelusteala, söökla, kohvik- Kurtna tee 21, Kiisa alevik
9. Teenustemaja - esmavajalikud teenused nagu juuksur, maniküür, pediküür, kingsepp toitlustuskoht, kaugtöökohad jne. - Kurtna tee 2, Kiisa alevik. See krunt on ~ 6500m²
10. Suurem toidukauplus.
11. Lasteaed- alternatiivset haridust pakkuv Montessori lasteaed- Laulu 17, Kiisa alevik
12. Kool- alternatiivset haridust pakkuv Waldorf kuni 4klassi - Laulu 17, Kiisa alevik
13. Rekreatsiooniala, lastemänguväljakud, parkmets, kelgumägi,
14. Skatepark vabaajakeskuse kõrvale, täidetud oja peale.
15. Matkarajad Tagadi -Kurtna -Kiisa -Roobuka?- Metsanurme -Üksnurme.
16. Keila jõe promenaad ja lammiala puhastamine ning luua näiteks laudteede ja sildade võrgustik Maidla tee, Viljandi mnt ja Laulu tn vahelisele lammialale, saarekeste ühendamine sildadega. See on ilus koht kontsertide korraldamiseks.
17. Keila jõe ujumisala tekitamine Kiisa piirkonda (jõe puhastamine)
18. Välilava vabaõhuüritusteks, Vabaajakeskuse kõrvale. Selleks kaetakse oja säng ÜVK tööde tagajärjel saadud pinnas ning seeläbi võimalik kasulikku pinda juurde saada.
19. Kiisa aleviku tänavad (kõvakatte alla+kõnniteed) . Ringristmik (Hageri-Tõdva mnt ja Kurtna tee) kiiruste aeglustamiseks- turvaline alevik.
20. Kiisa aleviku haljastus (suvel lilleline ja talvel elektripostidel jõuluvalgustus).
21. Roobuka asumi ja raudtee vahelisse metsa tee rajamine, nii jalakäiatele kui autodele.
22. Kiisa aleviku spordisaal ja kinosaal.
23. Kiisa aleviku ja Roobuka küla vahelisele alale planeerida tootmine, mis looks piirkonda uusi töökohti.
24. Väärtuslike hoonete välja selgitamine ja ehitustingimuste määramine. Eriti väärtusliku hoone puhul kaitse alla võtmine.

25. Täiendava sotsiaalmaa vajadus Kiisa piirkonnas, seoses tõmbekeskuseks kujunemisel.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

20. MTÜ Tagadi Kodu

1. Rail Balticu raudtee trassi rajamisel, mis lõikab läbi ka Vana-Tagadi tee, palume et säiliks samaväärselt tänasega ligipääs autoga ja jalgsi Kutna Koolile kuna enamuse küla lapsed käivad seal koolis ja lasteaias.
2. Soovime, et Tagadi külateede hooldus paraneks ehk kruusateed vajavad parandamist ja tugevdamist. Täna kruusateede hoolduse kvaliteeti palume parandada. Soovime korralikku kruusateed või musta kattega teed vähemalt metsaveere taluni.
3. Kuna küla lapsed käivad Kurtna Koolis ja mugav ühendus linnaga on kättesaadav Kurtnast siis soovime, et tänane Tagadi-Kurtna tee oleks täienisti valgustatud ja seda ääristaks kergliiklustee. Samuti on vajalikud koolilastele valgustatud bussiootepaviljonid nii Vana-Tagadi 28 juures asuvasse bussi peatumiskoha kui Kurtna Vana-Kooli peatusesse.
4. Soovime, et Tagadit läbiv Vana-Tagadi tee oleks täispikkuses valgustatud ning valgustatud liiklus jätkuks Kurtna Koolini.
5. Soovime, et Ristikivi kinnistu ja Vana-Tagadi tee 36 vahel asuv veekogu jääks külarahva kasutada. Soovime, et seda puhastatakse ja heakorrastatakse, nii et see oleks ujumiskõlblik.
6. Soovime selgust Tagadi Küla ühisveevärgi, nii reo- kui joogivee tuleviku kohta. Täna veel kõik toimib aga süsteemide eest keegi ei vastuta.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

21. Marianne Rande-volikogu liige

Ma arvan, et Kiisa alevik vajab aleviku ja lähiümbruse üldplaneeringut, millega saaks lahendada Kiisa aleviku detailsema ruumilise arengustrateegia.

Kiisa aleviku elanikega suheldes kujunesid järgnevad arvamused aleviku kohta:

- Roobuka paisjärve kujundamine kohalikuks puhkealaks
- Kiisa alevikku läbiva Keila jõe osa puhastamine ja muutmise läbitavaks
- Vabaõhutegevusteks planeeritavad alad (vabaõhukontserdid, noortele skatepark, matkarajad jne.)
- Aleviku keskuseks planeeritavad alad
- Tuleviku tarbeks kooli ja lasteaiad

Nii leidsime, et ka teine alevik vallas vajaks üldplaneeringut.

Vallavalitsuse seisukoht: Arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

22. MTÜ Parus

Praegu on Väikemetsa tee sadevee äravool suunatud Parus MTÜ maade kaudu Aprilli tee kraavi. Osaliselt kulgeb betoontoru Tihase tee 10 ja 12 omavahelist piiri mööda. Sadevee toru on amortiseerunud ja vajab uuendamist. Tiik, mille kaudu äravool toimub, on kinni kasvanud. Tiigiga piirnev Tihase tee osa on lagunenu ja kandevõime kaotanud tänu liigveele. Siiani oleme püüdnud MTÜ Parus liikmetelt kogutud vahenditest teed jõudumööda korrastada. Tihase tee keskele on umbes 15 aastat tagasi paigaldatud plastiktorustik (läbimõõt 32 mm) suvevee jaoks, mis oleks hea säilitada. Lisatud torustiku skeem.

Vallavalitsuse seisukoht: Teadmiseks võetud.

